

29 Οκτωβρίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, Χ"ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙ-
ΔΗΣ, Δ/στές]

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Εφεσείοντες - Καθ' ων η αίτηση,

v.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ,

Εφεσίβλητου-Αιτητή.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 1095).

5 Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Αδασμολόγητος εισαγωγή αυτοκινήτου — Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος Ν.18/78, Τέταρτος Πίνακας του εν λόγω Νόμου, κλάσις Ο.1, εδάφιο 19 όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 309/87 — Υπολογισμός του χρόνου για δεκάχρονη εργασία και αποδεικτικά στοιχεία για αποδεδειγμένη εργασία στο εξωτερικό — Εμπίπτουν στα πλαίσια της εκτίμησης γεγονότων από τη διοίκηση — Όταν η εκτίμηση είναι εύλογα επιτρεπτή το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει.

10 Διοικητικό Δίκαιο — Διακριτική εξουσία — Αξιολόγηση γεγονότων — Ανήκει στη διοίκηση — Δικαστικός έλεγχος.

15 Με βάση τις πρόνοιες του εδαφίου 19 του Ν. 18/78 όπως τροποποιήθηκε, ο εφεσίβλητος υπέβαλε την πρώτη του αίτηση για ατελή εισαγωγή αυτοκινήτου, σαν επαναπατρισθείς Κύπριος. Στην αίτησή του δήλωσε πως κατά την παραμονή του στην Αγγλία από τον Ιούλιο του 1976 μέχρι τον Ιούλιο του 1977 δεν εργαζόταν. Ο εφεσίβλητος είχε εργασθεί και στο Ομάν από τις 12/9/1977 μέχρι τις 21/6/1987. Η αίτηση απορρίφθηκε λόγω του ότι η απουσία του από την Κύπρο δεν συνιστούσε μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου.

20 Ο εφεσίβλητος υπέβαλε νέα αίτηση για απαλλαγή φόρου για το αυτοκίνητό του στην οποία δήλωσε ότι από τον Ιούλιο του 1976 μέχρι τον Μάιο του 1977 που ήταν στην Αγγλία εργαζόταν μερικώς και από τον Μάιο μέχρι τον Ιούνιο του 1977 συμμετείχε σε πρόγραμμα εκπαίδευσης των εργοδοτών του για τους οποίους εργάστηκε στο Ομάν για την περίοδο που αναφέρεται πιο πάνω.

25 Ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων απέρριψε την αίτηση, γιατί η περίοδος από τις 26/7/1976 μέχρι τις 27/7/1977 δεν μπορού-

σε να γίνει αποδεκτή σαν αποδεδειγμένη περίοδος εργασίας για τους ακόλουθους λόγους:

(α) οι Αρχές της Αγγλίας δεν βεβαίωσαν τον ισχυρισμό αυτό του αιτητή

(β) ο αιτητής δήλωσε ότι η εργασία του δεν ήταν πλήρης, και 5

(γ) στην πρώτη του αίτηση δήλωσε ότι κατά την περίοδο που ήταν στην Αγγλία ήταν άνεργος και κατά συνέπεια η μόνη περίοδος που μπορούσε να ληφθεί υπόψη ήταν από 12/9/1977 μέχρι 21/6/1987 εργασίας στο Ομάν η οποία δεν συμπλήρωνε τα δέκα χρόνια που απαιτούσε ο Νόμος. 10

Ο πρωτόδικος δικαστής ακύρωσε την απόφαση του Διευθυντή λόγω του ότι με βάση τα γεγονότα που αναφέρονται πιο πάνω ο αιτητής - εφεσίβλητος συμπλήρωσε συνολική περίοδο δέκα χρόνων αποδεδειγμένης εργασίας στο εξωτερικό και κατά συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου 309/87 εδικαιούτο την απαλλαγή από τον εισαγωγικό δασμό, στην έκταση που προνοεί το εδάφιο 5 του άρθρου 11 του Νόμου. Επίσης χαρακτήρισε σαν λάθος τη δήλωση του αιτητή ότι ήταν άνεργος κατά την διαμφισβητούμενη περίοδο και ότι οι πρόνοιες της παραγράφου 4(β) δεν απέκλειαν περίοδο μερικής απασχόλησης. 15 20

Λόγος της έφεσης ήταν ότι ο πρωτόδικος Δικαστής εσφαλμένα υποκατέστησε τη δική του εκτίμηση των γεγονότων στη θέση της εκτίμησης των γεγονότων του Διευθυντή Τελωνείων και ότι η απόφαση του Διευθυντή δεν ήταν εύλογα δυνατή. 25

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου επέτρεψε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

1. Έχει νομολογιακά καθιερωθεί ότι το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει στην εκτίμηση γεγονότων από τη διοίκηση, εκτός αν τα συμπεράσματά της είναι αποτέλεσμα πλάνης περί τα πράγματα ή δεν είναι εύλογα ή αν η διοίκηση υπερβεί τα όρια της διακριτικής της ευχέρειας. Ο υπολογισμός του χρόνου εμπίπτει στα πλαίσια της εκτίμησης γεγονότων από τη διοίκηση καθώς επίσης και τα αποδεικτικά στοιχεία που επιζητά ο Νόμος για αποδεδειγμένη εργασία στο εξωτερικό. 30 35

2. Η παραδοχή του εφεσίβλητου ότι αυτός ήταν άνεργος στην πρώτη του δήλωση έρχεται σε αντίφαση με τη δεύτερη δήλωση και δεν δικαιολογήθηκε από τον εφεσίβλητο στη δεύτερη του αίτηση με οποιοδήποτε τρόπο.

3. Η απόφαση του Διευθυντή Τελωνείων ήταν εύλογα επιτρεπτή υπό τις συνθήκες. 40

Η έφεση επιτρέπεται χωρίς διαταγή για έξοδα.

3 Α.Α.Δ. Υπ. Οικονομικών κ.α. ν. Χαράλαμπος

Per Curiam: Δεν υπάρχει σύμπτωση απόψεων με την ερμηνεία του πρωτόδικου Δικαστή ως προς το αν η κατά πόσο η δεκάχρονη εργασία που προνοείται στο νόμο πρέπει να είναι πλήρης ή όχι.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

5 *Κωνσταντινίδης ν. Δημοκρατίας (1988) 3 Α.Α.Δ. 2375.*

Μάτσας ν. Δημοκρατίας (1988) 3 Α.Α.Δ. 1448.

Έφεση.

10 Έφεση εναντίον της απόφασης Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Σαββίδης, Δ.) που δόθηκε στις 10 Απριλίου, 1990 (Προσφυγή αρ. 94/89), με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση του εφεσείοντα Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, ημερομηνίας 16.12.88, με την οποία απορρίφθηκε το αίτημα του εφεσίβλητου για άδεια εισαγωγής αδασολόγητου αυτοκινήτου.

15 *Μ. Ραφτόπουλος, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους εφεσείοντες.*

Α. Γιωρκάτζης, για τον εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult.

20 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Χρυσοστομής.

25 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Με την παρούσα έφεση προσβάλλεται η απόφαση πρωτόδικου Δικαστή του Δικαστηρίου αυτού, η οποία ακύρωσε την απόφαση του εφεσείοντα Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, ημερ. 16.12.88, με την οποία απορρίφθηκε το αίτημα του εφεσίβλητου για άδεια εισαγωγής αδασολόγητου αυτοκινήτου.

30 Ο εφεσίβλητος έφυγε από την Κύπρο και πήγε στην Αγγλία τον Ιούλιο του 1976, όπου παράμεινε μέχρι τον Ιούλιο του 1977. Ακολούθως εγκαταστάθηκε στο Ομάν και εκεί εργαζόταν από τις 12.9.77 μέχρι τις 21.6.87, που επανήλθε στην Κύπρο για μόνιμη εγκατάσταση, έχοντας

προς όφελός του πληρωμένη άδεια μέχρι τις 28.7.87. Κατά το διάστημα της παραμονής του στην Αγγλία ο εφεσίβλητος ισχυρίστηκε ότι εργαζόταν, όχι όμως με πλήρη απασχόληση.

Με βάση τις πρόνοιες του εδαφίου 19 της κλάσεως 0.1, του Τέταρτου Πίνακα, του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου (Ν. 18/78), όπως τροποποιήθηκε, ο εφεσίβλητος υπέβαλε την πρώτη του αίτηση για ατελή εισαγωγή αυτοκινήτου, σαν επαναπατρισθείς Κύπριος που ήταν εγκατεστημένος στο εξωτερικό. Στην αίτηση αυτή δήλωσε πως κατά την παραμονή του στην Αγγλία δεν εργαζόταν. Τελικά η αίτηση του εφεσίβλητου απορρίφθηκε, γιατί η απουσία του από την Κύπρο δεν συνιστούσε μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου.

Μετά την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας με το Νόμο 309/87, όπου προστέθηκαν τα εδάφια (4)-(9) στο άρθρο 11 και ειδικά τα εδάφια (4)(β) και (5), θεσπίστηκε ότι Κύπριος πολίτης που αποδεδειγμένα εργάστηκε στο εξωτερικό για συνολική περίοδο 10 χρόνων κατά τα τελευταία 12 χρόνια πριν την επάνοδό του στην Κύπρο για εγκατάσταση, δικαιούται απαλλαγής από φόρο εισαγωγής για καινούργιο αυτοκίνητο, μέχρι ποσού £7.000 φόρου.

Ο εφεσίβλητος στις 4.2.88, υπέβαλε νέα αίτηση, που είναι η υπό κρίση, για απαλλαγή φόρου για το αυτοκίνητο του μάρκας Σιτροέν με αρ. εγγραφής PP445. Στην αίτηση όμως αυτή, δήλωσε ότι από τον Ιούλιο του 1976 μέχρι το Μάιο του 1977, που ήταν στην Αγγλία, εργαζόταν μερικώς και από το Μάιο μέχρι Ιούνιο του 1977 συμμετείχε σε πρόγραμμα εκπαίδευσης των εργοδοτών του για τους οποίους και εργάστηκε κατ' ακολουθία στο Ομάν, για την προαναφερθείσα περίοδο.

Γι' αυτή τη μερική απασχόληση του στην Αγγλία ο εφεσίβλητος παρουσίασε σχετική βεβαίωση από τους εργοδότες του. Επίσης παρουσίασε βεβαιώσεις από το Φόρο Εισοδήματος και τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις της Αγγλίας.

- Όσον αφορά το φόρο εισοδήματος, η αρμόδια αρχή δεν ήταν σε θέση να δώσει λεπτομερείς πληροφορίες και στοιχεία για τη φορολογία του εφesiβλητου για τα χρόνια 1976-1977, γιατί οι φάκελοι φορολογίας φυλάττονται συνήθως για το ανώτατο όριο των έξι χρόνων και αυτό το όριο παρήλθε όταν τα στοιχεία ζητήθηκαν. Για τις κοινωνικές ασφαλίσεις βεβαιώθηκε πως δεν καταβλήθηκαν εισφορές από τον εφesiβλητο.

- Από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν του, ο εφesiβίων Διευθυντής Τμήματος Τελωνείων, κατάληξε στο συμπέρασμα πως η αίτηση του εφesiβλητου δεν μπορούσε να εγκριθεί, γιατί η περίοδος από τις 26.7.76 μέχρι 27.7.77, δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτή σαν αποδεδειγμένη περίοδος εργασίας για τους ακόλουθους λόγους:

- 15 "(α) Οι Αρχές της Αγγλίας (Κοινωνικές Ασφαλίσεις και Φόρος Εισοδήματος) δε βεβαίωσαν τον ισχυρισμό αυτό του αιτητή.

(β) Ο ίδιος ο αιτητής δήλωσε ότι η εργασία του δεν ήταν πλήρης. Και,

- 20 (γ) Στην προηγούμενη αίτησή του είχε δηλώσει ότι κατά την περίοδο 1976 μέχρι τον Ιούνιο 1977 ήταν άνεργος και κατά συνέπεια, η μόνη περίοδος που μπορούσε να ληφθεί υπόψη ήταν από τις 12.9.1977 που πήγε στο Ομάν μέχρι την 21.5.1977 που επανήλθε στην Κύπρο και εν πάση περιπτώσει όχι αργότερα από τις 25.7.1987 που είχε πληρωμένη άδεια, και κατά συνέπεια δε συμπλήρωνε τα δέκα χρόνια που απαιτούσε ο Νόμος."

- Ο πρωτόδικος Δικαστής με την απόφασή του, κατάληξε στο συμπέρασμα με βάση τα γεγονότα που αναφέρθηκαν πιο πάνω, πως ο αιτητής είχε συμπληρώσει συνολική περίοδο 10 χρόνων αποδεδειγμένης εργασίας στο εξωτερικό και κατά συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικού)(Αρ. 3) Νόμου του 1987, που τροποποίησε το

βασικό νόμο με την προσθήκη του εδαφίου (4)(β), εδικαιούτο απαλλαγής από τον εισαγωγικό δασμό, στην έκταση που προνοεί το εδάφιο (5) του άρθρου 11 του Νόμου.

Το άρθρο 2 του Νόμου 309/87, που τροποποίησε το άρθρο 11 του βασικού νόμου με την προσθήκη της παραγράφου (4)(β), έχει ως ακολούθως: 5

(β) μηχανοκίνητα οδικά οχήματα των κλάσεων 87.02.11 και 87.02.19 εισαγόμενα υπό ή δια λογαριασμόν πολίτου της Δημοκρατίας ο οποίος κατά τα αμέσως προ της επανόδου του εις την Δημοκρατίαν δώδεκα έτη αποδεδειγμένως ειργάσθη εις το εξωτερικόν μετά την 20ην Ιουλίου 1974 δια συνολικὴν περίοδον τουλάχιστον 10 ετών, νοουμένου ότι η εισαγωγή γίνεται εντός ενός έτους από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου ή εντός ενός έτους από της αφίξεώς του δι' εγκατάστασιν εν τη Δημοκρατία." 10 15

Όσον αφορά τη δήλωση του εφεσίβλητου στην πρώτη του αίτηση πως κατά τη διαμφισβητούμενη περίοδο ήταν άνεργος, ο πρωτόδικος Δικαστής τη χαρακτήρισε σαν λάθος. Επίσης, σε απάντηση του επιχειρήματος πως ο εφεσίβλητος θα έπρεπε να εργάζεται πλήρες ωράριο εργασίας και όχι να απασχολείται μερικώς, ανέφερε πως στις πρόνοιες της παραγράφου (4)(β) δεν γίνεται διάκριση για την έκταση της απασχόλησης του επαναπατριζόμενου, ούτε αποκλείεται οποιαδήποτε περίοδος μερικής απασχόλησης. 20 25

Ο λόγος της έφεσης διατυπώνεται ως ακολούθως:

"Ο Έντιμος Πρωτόδικος Δικαστής εσφαλμένα υποκατέστησε τη δική του εκτίμηση των γεγονότων στη θέση της εκτίμησης των γεγονότων που έκαμε ο Διευθυντής Τελωνείων και ήταν εύλογα δυνατόν για το Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο αιτητής δεν είχε συμπληρώσει δέκα τουλάχιστο χρόνια εργασίας στο εξωτερικό κατά τα αμέσως δώδεκα χρόνια πριν από την επανόδο του στην 30 35

Κύπρο."

Αναπτύσσοντας την επιχειρηματολογία του ο δικηγόρος των εφεσείοντων ανέφερε πως η απόφαση του εφεσείοντα Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, είναι ορθή και

5 πως η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστή ισοδυναμεί με επέμβαση του Δικαστηρίου στην εκτίμηση των γεγονότων από τη διοίκηση. Διευκρινίζοντας τη θέση του υποστήριξε πως ο εφεσίβλητος κατά την περίοδο από 26.7.76- 27.7.77, που ήταν στην Αγγλία, δεν απέδειξε ότι εργαζετο, λαμβανομένης υπόψη και της δήλωσής του στην πρώτη αίτηση

10 ότι ήταν άνεργος και επομένως, δεν συμπλήρωσε δέκα χρόνια εργασίας στο εξωτερικό, που προνοεί ο νόμος. Επίσης υποστήριξε την άποψη πως η απασχόληση έπρεπε να ήταν πλήρης και όχι μερική.

15 Ο δικηγόρος του εφεσίβλητου υποστήριξε την πρωτόδικη απόφαση και ισχυρίστηκε πως το πρωτόδικο Δικαστήριο εδικοιολογείτο να επέμβει στα γεγονότα με τα στοιχεία που είχε ενώπιόν του και να τα κρίνει λανθασμένα. Όσον αφορά το θέμα της απασχόλησης, υποστήριξε τη

20 θέση πως οποιαδήποτε απασχόληση μερική, προσωρινή, ή πλήρης, ικανοποιεί το κριτήριο του νόμου.

Το θέμα που εγείρεται στην παρούσα έφεση αφορά εκτίμηση των γεγονότων. Είναι νομολογημένο πως το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει στην εκτίμηση των γεγονότων

25 από τη διοίκηση, εκτός εάν τα συμπεράσματά της είναι αποτέλεσμα πλάνης περί τα πράγματα ή δεν είναι εύλογα ή αν η διοίκηση υπερβεί τα όρια της διακριτικής της ευχέρειας. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Κωνσταντινίδης ν. Δημοκρατίας* (1988) 3 Α.Α.Δ. 2375, *Μάτσας ν. Δημοκρατίας*, (1988) 3 Α.Α.Δ. 1448). Ο υπολογισμός του χρόνου εμπίπτει στα

30 πλαίσια της εκτίμησης των γεγονότων από τη διοίκηση, καθώς επίσης και το βάρος των αποδεικτικών στοιχείων που επιζητά ο νόμος για αποδεδειγμένη εργασία στο εξωτερικό.

Εξετάζοντας το σύνολο των ενώπιόν μας στοιχείων

35 και λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις των συνηγόρων,

έχουμε τη γνώμη πως η απόφαση του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, με βάση το υλικό που είχε ενώπιόν του, ήταν εύλογα επιτρεπτή, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι ο εφεσίβλητος στην πρώτη του αίτηση είχε παραδεκτεί ότι κατά τη διαμφισβητούμενη περίοδο που ήταν στην Αγγλία, ήταν άνεργος. Αυτή η δήλωση έρχεται σε αντίφαση με τη δεύτερη δήλωση και ο εφεσίβλητος δεν τη δικαιολόγησε με οποιοδήποτε τρόπο στη δεύτερη αίτησή του. 5

Έχοντας καταλήξει στο πιο πάνω συμπέρασμα, δεν κρίνουμε σκόπιμο να ασχοληθούμε με την ερμηνεία της δεκάχρονης εργασίας που προνοείται στο νόμο, ως προς το αν και κατά πόσο η εργασία αυτή θα πρέπει να είναι πλήρης ή όχι. Αυτό όμως, δεν σημαίνει πως συμφωνούμε με την ερμηνεία που δόθηκε από τον πρωτόδικο Δικαστή. 10

Κατά συνέπεια, η έφεση επιτρέπεται. Η πρωτόδικη απόφαση παραμερίζεται και η επίδικη απόφαση του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων επικυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα. 15

Η έφεση επιτρέπεται χωρίς έξοδα.